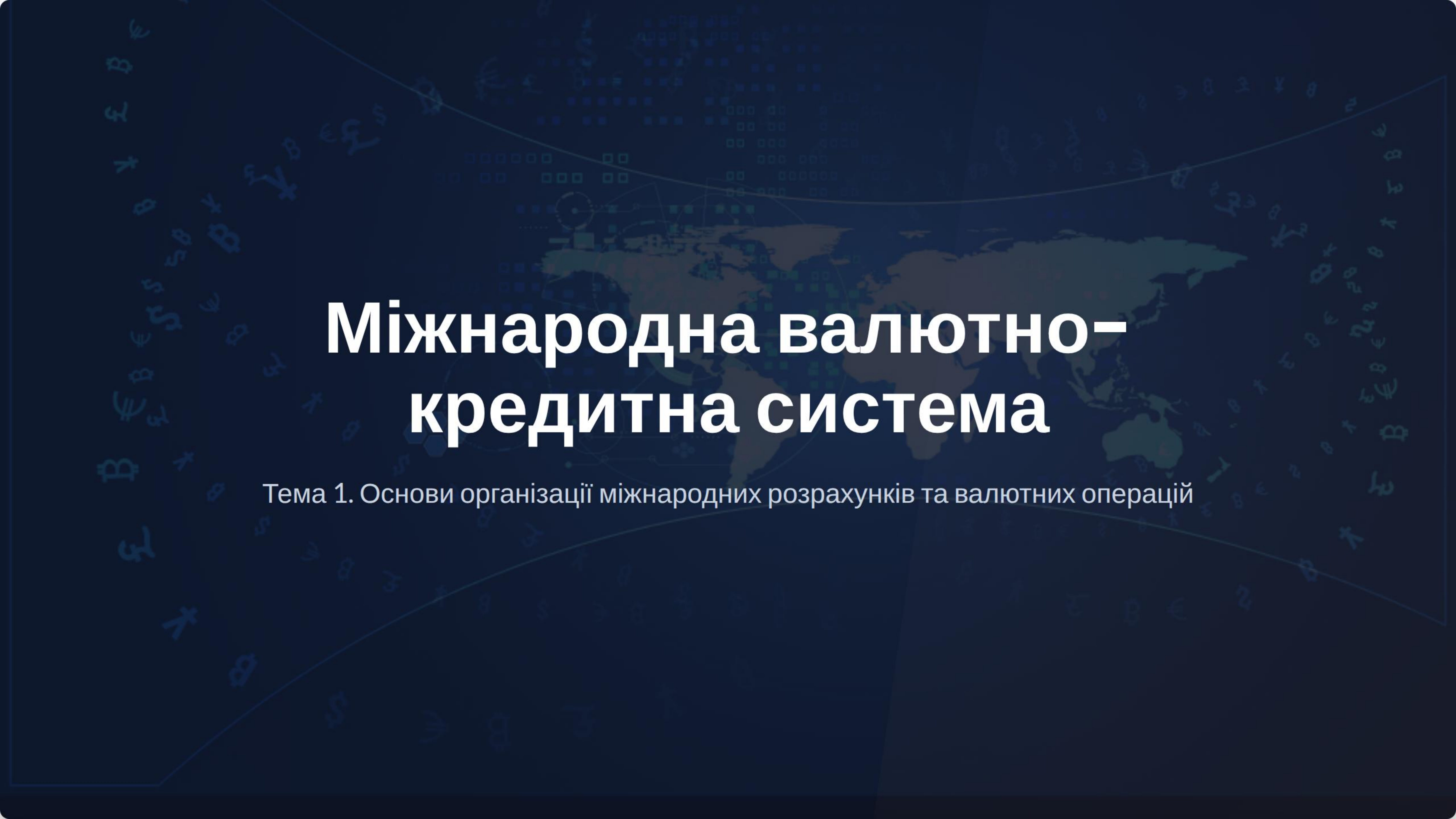

The background is a dark blue gradient. It features a faint world map in the center. Overlaid on the map are various elements: a grid of small squares in the upper left, a network of lines and nodes in the upper right, and several currency symbols (Euro, Dollar, Pound, Bitcoin) scattered across the slide. The main title is centered in large, bold, white text.

Міжнародна валютно-кредитна система

Тема 1. Основи організації міжнародних розрахунків та валютних операцій

План лекції

1. Становлення системи

Поняття міжнародної валютно-кредитної системи (МВКС), історія її становлення та етапи розвитку.

2. Банківська система

Організація і розвиток міжнародної банківської системи та фінансових інститутів.

3. Елементи системи

Основні структурні елементи міжнародної валютної системи та механізми регулювання.

4. Платіжний баланс

Поняття платіжного балансу країни та характеристика його основних складових.

Поняття та елементи МВКС

МВКС — це сукупність правил і законів, що регулюють діяльність центральних емісійних банків на зовнішніх валютних ринках.

Засоби платежу

Золото, національна валюта, міжнародні одиниці.

Інститути

Міжнародні банки та фінансові організації.

Правила

Механізми курсів та правила розрахунків.

Етап 1: Золотий стандарт (1821)

- **Вільний обмін:** Необмежений обмін національної валюти на золото.
- **Золоті точки:** Межі відхилення курсу, що визначалися витратами на пересилання золота (транспорт, страхування).
- **Переваги:** Стабільність внутрішньої та зовнішньої політики.
- **Недоліки:** Залежність грошової маси від видобутку золота, що обмежувало економічну гнучкість.

Етап 2: Бреттон-Вудс (1944)

Система була заснована на домінуванні долара США як основної резервної валюти.

- Долар США визнано головною міжнародною розрахунковою валютою.
- Фіксований обмін долара на золото для центральних банків.
- Встановлення твердих паритетів валют до долара.
- Коливання ринкових курсів обмежені **1%**.

Етап 3: Ямайська система (1978)

Сучасна система, що діє донині, базується на таких принципах:

- **СДР (SDR):** Використання спеціальних прав запозичення як резервного активу.
- **Демонетизація золота:** Скасування фіксованого золотого вмісту валют.
- **Плаваючі курси:** Курси валют формуються на ринку залежно від попиту та пропозиції.
- Центральні банки можуть здійснювати інтервенції для корекції курсів.

Світові ринки золота

Основні центри

Лондон і Цюрих — головні центри торгівлі.

Регіональні ринки: Нью-Йорк, Дубай, Гонконг.

Золото використовується для промисловості, тезаврації (накопичення) та спекуляцій.

Стандарти торгівлі

Злитки: Стандартні злитки вагою 12,5 кг (проба 995/999). Також монети та пластини.

Ціна: Визначається в доларах США за тройську унцію (31,1 г) чистого золота.

Міжнародні фінансові організації

МВФ та МБРР (1944)

Створені на Бреттон-Вудській конференції як взаємодоповнюючі установи.

- **МВФ:** Підтримка стабільності валютних курсів та платіжних балансів. Квота України: 0.7%.
- **МБРР (Світовий Банк):** Довгострокове кредитування економічного розвитку. Україна є акціонером з 1992 року.

Структура фінансових інститутів

Група Світового Банку

МАР: Кредити для найбідніших країн.

МФК: Розвиток приватного сектору.

БАЗГІ (MIGA): Гарантії інвестицій.

МЦУІС: Вирішення інвестиційних спорів.

Регіональні Банки

ЄІБ: Європейський інвестбанк.

МаБР: Міжамериканський банк.

АзБР: Азіатський банк.

АфБР: Африканський банк.

Базельський Клуб

БМР (BIS): Банк міжнародних розрахунків. "Банк центральних банків".

Найстаріша фінансова організація (з 1930 р.).

ЄБРР та Україна

Європейський банк реконструкції та розвитку

Заснований у 1991 році в Лондоні для фінансування структурних перетворень у країнах Центральної та Східної Європи.

Мета: Сприяння переходу до відкритої ринкової економіки. 60% фінансування спрямовується у приватний сектор.

Інструменти: Кредити, пайова участь в капіталі, гарантії.

Конвертованість валюти

Внутрішня:

Право резидентів купувати іноземну валюту для розрахунків.

Зовнішня:

Вільний обмін для нерезидентів.

Поточна:

Обмін для здійснення поточних торговельних операцій (експорт/імпорт).

Капітальна:

Вільний рух капіталів та інвестицій.

Повна (ВКВ):

Відсутність будь-яких обмежень для резидентів і нерезидентів.

Валютний курс

Паритет купівельної спроможності (ПКС)

Співвідношення між двома валютами, що врівноважує їх купівельну спроможність щодо певного кошика товарів.

Абсолютний ПКС (статичний) та Відносний ПКС (динаміка інфляції).

Режими курсу

Фіксований: Прив'язка до валюти (наприклад, USD) або кошика валют.

Плаваюче: "Чисте" (ринок визначає ціну) або "Кероване" (втручання ЦБ через інтервенції).

Платіжний баланс

Платіжний баланс — це статистичний звіт, що відображає всі зовнішньоекономічні операції країни за певний період.

- **Принципи:** Охоплення всіх операцій та подвійний запис (кредит = дебет).
- **Активний баланс:** Надходження перевищують платежі.
- **Пасивний баланс:** Платежі перевищують надходження.
- *Розрахунковий баланс* відрізняється тим, що враховує загальну заборгованість, а не лише фактичні платежі.

ASSETS		LIABILITIES	
Current assets		Current liabilities	
Cash	\$ 2,000	Notes payable	\$ 5,000
Petty cash	100	Accounts payable	35,000
Temporary Investment	10,000	Wages payable	8,500
Accounts receivable	40,000	Interest payable	2,900
Inventory	31,000	Tax payable	6,100
Supply	3,800	Unearned revenue	1,500
Prepaid Insurance	1,500	Unearned revenue	1,500
Total current assets	88,400	Total current liabilities	59,000
Investment	36,000	Long-term liabilities	
Property plant and equipment		Notes payable	15,400
Land	5,500	Bonds payable	400,000
Land improvements	6,500	Total long term liabilities	415,400
Buildings	180,000	Total liabilities	474,400
Equipment	200,000	Owner's Equity	
Accumulated depreciation	(50,000)	Common stock	100,000
Prop. plant and equip-net	342,000	Retained earnings	250,000
Intangible assets		Less: Treasury stock	(50,000)
Goodwill	105,000	Total owner's equity	300,000
Trade names	200,000		
Total intangible assets	305,000		
Other assets	3,000		
Total Assets	\$774,400	Total Liabilities	\$774,400

Питання та Відповіді

Дякую за увагу!

 Міжнародна економіка

Source: www.coinnews.net

Source: www.federalreservehistory.org

Source: unsplash.com

Source: eastasiaforum.org

Source: fr.wikipedia.org

Lease	\$ 2,000	Net income	\$ 1,500
Depreciation	50	Interest payable	21,000
Accumulated depreciation	5,000	Wages payable	3,000
Accounts receivable	80,000	Taxes payable	2,000
Inventory	25,000	Due payable	9,000
Stocks	3,000	Interest receivable	1,000
Prepaid Insurance	1,000	Notes payable	10,000
Retained equity	200,000	Total assets/liabilities	120,000
Investments	40,000	Long-term liabilities	
		Notes payable	21,000
Property, plant, and equipment		Wages payable	3,000
Land	5,000	Notes receivable	400,000
		Notes payable	10,000

Source: www.zoho.com

Image Sources

<https://cdn.vectorstock.com/i/1000v/62/74/global-data-finance-network-vector-36616274.jpg>

Source: www.vectorstock.com